

**ŠIRVINTŲ R. GELVONŲ GIMNAZIJOS
2022–2023 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Gimnazijoje vykdomos ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pradinio individualizuota, pagrindinio, pagrindinio individualizuota, pagrindinio suaugusiųjų, vidurinio ugdymo, vidurinio suaugusiųjų ugdymo programos.

2022–2023 mokslo metų ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrasis ugdymo planas (toliau – Bendrasis ugdymo planas) reglamentuoja ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų, pagrindinio ugdymo individualizuotos programos, socialinių įgūdžių ugdymo programos, suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų (toliau – ugdymo programos) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą. Vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais ir kitais teisės aktais, parengiamas 2022–2023 mokslo metų mokyklos ugdymo planas. Ugdymo planas derinamas su Širvintų rajono savivaldybės administracijos švietimo ir kultūros skyriumi ir su Gimnazijos taryba (2022 m. rugpjūčio 30 d. protokolas Nr. MT–4).

2. Gimnazijos ugdymo tikslai:

2.1. įgyvendinti ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo ir neformaliojo vaikų švietimo programas, akcentuojant mokinių kompetencijų ugdymą, ugdymo diferencijavimą ir individualizavimą;

2.2. formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas besimokantysis pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Uždaviniai:

3.1. nustatyti minimalų pamokų skaičių, skirtą dalykų programoms įgyvendinti, kiekvienoje klasėje;

Klasė	1-2	3	4	5	6	7	8	I	II	III	IV	IIIS	IVS
Pamokų skaičius	25	24	25	26	29	30	31	32	31	47	48	19	20

3.2. sudaryti sąlygas visiems mokiniams ugdytis pagal galimybes;

3.3. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi;

3.4. tenkinti mokinių, besimokančių pagal pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas, ir mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, besimokančių pagal pritaikytas programas, poreikius;

3.5. ugdymą pritaikyti pagal mokinių poreikius, individualizuojant ir diferencijuojant ugdymo turinį.

4. Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos:

4.1. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

4.2. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

4.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

4.4. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

4.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

4.6. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta į gimtims ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

4.7. Kitos Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos, apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

5. Gimnazijos ugdymo turinys įgyvendinamas vadovaujantis priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. tvarkos aprašo įsakymu Nr. V-1106 „Dėl Priešmokyklinio ugdymo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“ (toliau – Geros mokyklos koncepcija), Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), ir kt.

6. Gimnazijoje įgyvendinamoms ugdymo programoms vykdyti rengiamas Gimnazijos ugdymo planas vieneriems mokslo metams. Gimnazija ugdymo organizavimo sprendimų kasmet atnaujinti neprivalo, jei jie atitinka mokyklos išsikeltus ugdymo tikslus, bendrąjį ugdymą reglamentuojančius teisės aktus, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, pateikiami mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo sprendimai.

II SKYRIUS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ

7. Ugdymo organizavimas:

7.1. 2022–2023 mokslo metais:

2022–2023 mokslo metai prasideda 2022 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2023 m. rugpjūčio 31 d.

Ugdymo proceso trukmė:

7.1.1. Mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2022 m. rugsėjo 1 d.

Klasė	Ugdymo proceso			Savaičių skaičius
	Pradžia	Pabaiga	Dienų skaičius	
Priešmokyklinio ugdymo grupė, 1–4	2022-09-01	2022-06-09	175	35
5–8, I–II gimnazijos	2022-09-01	2022-06-22	185	37
III gimnazijos	2022-09-01	2022-06-15	180	36
IV gimnazijos	2022-09-01	2022-06-01	170	34

7.1.2. Ugdymo proceso metu skiriamos atostogos:

Atostogos	Priešmokyklinio ugdymo grupė, 1–4 klasės		5–8, I–IV gimnazijos klasės	
	Rudens	2022-10-31	2022-11-04	2022-10-31
Žiemos (Kalėdų)	2022-12-27	2023-01-06	2022-12-27	2023-01-06
Žiemos	2023-02-13 – 2023-02-17			
Pavasario (Velykų)	2023-04-11	2023-04-14	2023-04-11	2023-04-14
Vasaros	2023-06-09	2023-08-31	2023-06-22 2023-06-15 2023-06-01	2023-08-31

7.1.2. Ugdymo procesas priešmokyklinėje ugdymo grupėje, 1–8, I–IV gimnazijos klasėse skirstomas pusmečiais gimnazijos tarybos pritarimu (2022 m. rugpjūčio 30 d. protokolas Nr. MT–4) :

pirmas pusmetis: rugsėjo 1 d. – sausio 20 d.,
antras pusmetis: sausio 24 d. – birželio 9 d. – priešmokyklinio ugdymo grupei, 1-4 klasėms,

sausio 23 d. – birželio 22 d. – 5-8, I-II gimnazijos klasėms,
sausio 23 d. – birželio 15 d.- III g klasėms,
sausio 23 d. – birželio 1 d. – IV gimnazijos klasei.

7.1.3. Signalinis pusmetis vedamas likus vienam mėnesiui iki pusmečio pabaigos.

8. Gimnazija, esant reikalui, gali keisti ugdymo planų 7.1.1 papunktyje nustatytą atostogų laiką, suderinusi su savivaldybės, gimnazijos steigėjos, vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

9. Vasaros atostogos skiriamos pasibaigus ugdymo procesui. Atostogų pradžią nustato mokyklos vadovas įsakymu, suderinęs su mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija. Vasaros atostogos trunka iki einamųjų mokslo metų rugpjūčio 31 d.

10. Vasaros atostogos IV gimnazijos klasės mokiniams skiriamos pasibaigus švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta brandos egzaminų sesijai. Jos trunka iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.

11. Jeigu gimnazijos IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą (-us) ar įskaitą (-as) pavasario (Velykų) atostogų metu, atostogų dienos, per kurias jis laiko egzaminą ar įskaitą, nukeliamos į pasirinktą laiką. Jeigu IV klasės mokinys laiko pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu, pateikęs prašymą iki egzamino likus 5 dienoms, prieš brandos egzaminą gali būti suteikiama laisva diena. Ši diena įskaičiuojama į ugdymo dienų skaičių.

12. Oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei į mokyklą gali nevykti priešmokyklinio ugdymo grupės, 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsnių šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Atvykusiems į mokyklą mokiniams ugdymo procesas vykdomas. Mokiniais, neatvykusiems į mokyklą, ugdymo procesas vykdomas nuotoliniu mokymosi būdu, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos interneto svetainėje ir (arba) elektroniniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Šiltuoju metų laikotarpiu, temperatūrai mokymosi patalpose viršijus numatytąją Lietuvos higienos normoje HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 (toliau – Higienos norma), ugdymo procesas gali būti koreguojamas ir organizuojamas kitose erdvėse.

13. Ugdymas karantino, ekstremalios situacijos, ekstremalaus įvykio ar įvykio, keliančio pavojų mokinių sveikatai ir gyvybei, laikotarpiu (toliau – ypatingos aplinkybės) ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (mokykla yra dalykų brandos egzaminų centras, vyksta remonto darbai mokykloje ir kt.), gali būti koreguojamas arba laikinai stabdomas, arba organizuojamas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, atsižvelgiant į ypatingų aplinkybių ar aplinkybių mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, pobūdį ir apimtį. Ugdymo organizavimo tvarka, esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu, nustatoma pagal Bendrųjų ugdymo planų 7 priedą.

13.1. Mokyklos vadovas, nesant valstybės, savivaldybės lygio sprendimų dėl ugdymo proceso organizavimo esant ypatingoms aplinkybėms ar esant aplinkybėms mokykloje, dėl kurių ugdymo procesas negali būti organizuojamas kasdieniu mokymo proceso būdu, priimtus sprendimus apsvaisto su Gimnazijos taryba ir įteisina direktoriaus įsakymais;

13.2. valstybės, savivaldybės lygiu ar mokyklos vadovo sprendimu ugdymo procesą organizuojant nuotoliniu mokymo būdu mokykla:

13.2.1. priima sprendimus ugdymo procesui nuotoliniu mokymo būdu organizuoti, atsižvelgdama į mokyklos ugdymo plane numatytas gaires nuotoliniam mokymo procesui organizuoti, Bendrųjų ugdymo planų nuostatas;

13.2.2. vadovaujasi Širvintų r. Gelvonų gimnazijos „Mokymo nuotoliniu būdu rekomendacijomis“ patvirtintomis Gelvonų gimnazijos direktoriaus 2020 kovo 16 d. įsakymu Nr. V-25.

13.2.3. įvertina, ar visi mokiniai gali dalyvauti ugdymo procese nuotoliniu mokymo būdu. Išsiaiškinus, kad mokinio namuose nėra sąlygų mokytis, sudaromos sąlygos mokytis mokykloje, jeigu mokykloje nėra aplinkybių, kurios keltų pavojų mokinio gyvybei ir sveikatai. Nesant galimybių ugdymo procesą organizuoti mokykloje, ugdymo proceso organizavimas laikinai perkeliamas į kitas saugias patalpas;

13.2.4. susitaria dėl mokinių emocinės sveikatos stebėjimo, taip pat mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymo specifikos ir švietimo pagalbos teikimo;

13.2.5. įgyvendindama ugdymo programas, ne mažiau kaip 50 procentų ugdymo procesui numatyto laiko (per savaitę ir (ar) mėnesį) skiria sinchroniniam ugdymui, ir ne daugiau kaip 50 procentų – asinchroniniam ugdymui. Nepertraukiamo sinchroninio ugdymo trukmė – iki 2 val.;

13.2.6. pertvarko pamokų tvarkaraštį, pritaikydama jį ugdymo procesą organizuoti nuotoliniu mokymo būdu: konkrečios klasės tvarkaraštyje numato sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui skiriamas pamokas;

13.2.7. pritaiko pamokos struktūrą sinchroniniam ir asinchroniniam ugdymui, atsižvelgdama į mokinių amžių, dalyko programos ir ugdymo programos ypatumus;

13.2.8. susitaria dėl mokymosi pagalbos mokiniui teikimo būdų ir savalaikiškumo, dėl užduočių, skiriamų atlikti namuose toje pačioje klasėje, apimties, pobūdžio, dėl mokymosi krūvių stebėsenos ir jų koregavimo, grįžtamosios informacijos teikimo, dėl mokinio darbotvarkės nustatymo, atsižvelgdama į mokinių amžių;

13.2.9. numato mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo būdus;

13.2.10. paskiria asmenį (-is), kuris (-ie) teiks bendrąją informaciją apie ugdymo proceso organizavimo tvarką, švietimo pagalbos teikimą, komunikuos kitais aktualiais švietimo bendruomenei klausimais tol, kol neišnyksta ypatingos aplinkybės ar aplinkybės, dėl kurių ugdymo procesas mokykloje negalėjo būti organizuojamas kasdieniu būdu. Informacija apie tai skelbiama mokyklos tinklalapyje;

13.2.11. numato planą, kaip pasibaigus ypatingoms aplinkybėms sklandžiai grįžti prie įprasto ugdymo proceso organizavimo.

ANTRASIS SKIRSNIS GIMNAZIJOS UGDYMO PLANAS. RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

14. Rengiant mokyklos ugdymo planą:

14.1. mokyklos vadovo 2022 m. gegužės mėn. 4 d. įsakymu Nr. V-23 sudaryta darbo grupė mokyklos ugdymo planui parengti. Grupės darbui vadovauja mokyklos vadovas;

14.2. darbo grupė susitaria dėl mokyklos ugdymo plano turinio, struktūros ir formos;

14.3. gimnazija, formuodama ugdymo turinį ir rengdama Gimnazijos ugdymo planą, remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, Nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais, gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis, vadovų atestacijos veiklos tobulinimo planais, todėl Gimnazijos ugdymo plane akcentuojama galimybė mokiniui dirbti aktyviai, stiprinti mokymosi motyvaciją, rinktis dalykų modulius žinių, gebėjimų spragoms kompensuoti, siekiant išvengti galimų mokymosi nesėkmių, lankyti konsultacijas, įgyti papildomų žinių ir gebėjimų. Pasirenkant dalykų modulius pasiekimų spragoms kompensuoti ar pagilinti žinias, sudarant mokinio individualų ugdymosi planą (vidurinio ugdymo programoje), dalyvauja ne tik gimnazijos vadovai, mokytojai, bet ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

15. Rengiant gimnazijos ugdymo planą konkrečiai švietimo programai įgyvendinti, atnaujinami sprendimai dėl:

15.1. mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimo integruojant į jį prevencines ir integruojamas programas ugdymo plano 10, 11, 12, 13, 14, 15 priedai;

15.2. ugdymo proceso organizavimo formų: pagrindinė ugdymo forma – pamoka. Ją papildančios formos ir būdai: projektinė veikla, integruotos pamokos, netradicinio ugdymo dienos, kūrybinės dirbtuvės;

15.3. mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo formų ir laikotarpių Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami pagal gimnazijos „Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašą“, patvirtintą Širvintų r. Gelvonų gimnazijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V–111. Aprašas skelbiamas mokyklos interneto svetainėje.

15.4. mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų (toliau – žemi pasiekimai), nustatymo būdų, numatomų mokymosi pagalbos priemonių ir priemonių mokinių pasiekimams gerinti, numatytų ugdymo plano 40, 41, 42, 43, 45, 46 punktuose;

15.5. dėl švietimo pagalbos teikimo ugdymo plano 22 punktą);

15.6. neformaliojo vaikų švietimo pasiūlos ir organizavimo (Gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.2); minimalaus grupės dydžio neformaliojo vaikų švietimo veikloms organizuoti ugdymo plano 25.9 papunktis;

15.7. pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti, panaudojimo (Gimnazijos ugdymo plano 45.1, 45.2 papunkčiai);

15.8. brandos darbo organizavimo: mokytojai iki rugsėjo 16 dienos supažindina III klasių mokinius su brandos darbo rengimo reikalavimais;

15.9. nuoseklių ir ilgalaikių socialines emocijas ugdančių prevencinių programų pasirinkimo (Gimnazijos ugdymo plano 25.3 papunktis);

15.10. pažintinės ir kultūrinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos organizavimo (Gimnazijos ugdymo plano 26 punktą, 2, 3 priedai);

15.11. mokymo(si) virtualiosiose aplinkose prieinamumo, mokymosi išteklių panaudojimo: mokiniai gali mokytis gimnazijos skaityklose, virtualioje aplinkoje galima dirbti užsieni (anglų) kalbos, matematikos, chemijos kabinetuose, III–IV klasių mokiniams rekomenduojama Egzaminatoriaus programa;

15.12. mokymosi sąlygų sudarymo ne tik klasėje, bet ir kitose aplinkose (gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse ir kt.); mokinių įtraukimo į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą (Gimnazijos ugdymo plano 26.1, 26.2, 26.5 papunkčiai);

15.13. mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio keitimo arba pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio atsisakymo ir naujo pasirinkimo. Mokinys gali keisti individualų ugdymo planą (dalyką, programos kursą, modulį), po I pusmečio ar mokslo metų privalo atsiskaityti už programos skirtumus. Atsiskaitymo už programų skirtumus laikas nurodomas direktoriaus įsakymu.

16. Gimnazijos ugdymo plano projektas suderintas su Gimnazijos taryba, savivaldybės vykdomosios institucijos įgaliotu asmeniu.

17. Minimalus pamokų skaičius Pradinio, Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti nurodytas Bendrųjų ugdymo planų 3 punkte, 5, 6, 7 prieduose su pamokų skaičiumi per vienerius mokslo metus, jei pamokos trukmė – 45 min. 2–IV, 1 klasėje, jei pamokos trukmė 35 min.

18. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį, dalyko turinį planuoja vieneriems mokslo metams ir pamokų skaičius nurodomas mokslo metams.

19. Be privalomojo ugdymo turinio dalykų, gimnazija siūlo mokiniams rinktis:

19.1. mokymosi poreikius atitinkančius dalykų modulius ir pasirenkamuosius dalykus, nurodytus Gimnazijos ugdymo plano 45 punkte.

19.2. įvairių krypčių neformaliojo švietimo programas, atitinkančias mokinių saviraiškos poreikius. Šios veiklos, numatytos ugdymo plano I priede, įgyvendinamos per neformaliajam vaikų švietimui skirtas valandas (neformaliojo švietimo valanda – 45 min. trukmės).

20. Gimnazija padeda kiekvienam mokiniui, ypač turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose ar turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pasirinkti jo poreikius atliepiančias neformaliojo vaikų švietimo programas. Gimnazijoje savo veiklą vykdo neformaliojo švietimo programa „Krepšinis“.

21. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujančius mokinius gimnazija žymi Mokinių registre.

22. Individualūs ugdymo planai sudaromi:

22.1. III–IV gimnazijos klasėms sudaromi ir koreguojami iki birželio 10 dienos. Mokinys, vadovaudamasis Individualaus ugdymo plano sudarymo reikalavimais, patvirtinta Gelvonų gimnazijos direktoriaus 2022 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr.V-24 priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant ir tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirengia individualų ugdymo planą. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams pagal susidarytą individualų ugdymo planą pagilinti pasirinktų sričių, dalykų kompetencijas, pasirengti laikyti brandos egzaminus ir pasiruošti tęsti mokymąsi. Gimnazija nustato pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo tvarką Gimnazijos ugdymo plano 15.13 punkte;

22.2. mokiniams, atvykusiems mokytis iš užsienio, pagal bendrųjų ugdymo planų 44, 45 punkto reikalavimus;

22.3. mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

23. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis:

23.1. teisės aktais, reglamentuojančiais bendrąjį ugdymą ir mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimą;

23.2. mokyklos priimtais sprendimais dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo. Mokyklos sprendimai dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ar (ir) įvertinimo skelbiami mokyklos interneto svetainėje <http://www.gelvonai.sirvintos.lm.lt> ;

23.3. pažymiais pagal dešimtbalę vertinimo skalę. Neprivaloma konvertuoti, jeigu mokinio pasiekimai įvertinti įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“, kai to nepageidauja mokinys ar jo tėvai (globėjai, rūpintojai);

23.4. įrašais „įskaityta“, „neįskaityta“ (vertinami žmogaus saugos, dorinio ugdymo dalykai).

24. Gimnazija Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja Širvintų rajono savivaldybės administracijos sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (trimestro, pusmečio) įvertinimą.

TREČIASIS SKIRSNIS **MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO PLANAVIMAS**

25. Gimnazija, planuodama mokyklos ugdymo turinio įgyvendinimą, priėmė sprendimus:

25.1. į gimnazijos ugdymo turinį integruoti Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrąją programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa). Programa įgyvendinama integruojant į dalykų turinį (Gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.15), į klasių vadovų veiklą, organizuojant susitikimus su gimnazijos specialistais: socialine pedagoge, sveikatos priežiūros specialiste;

25.2. ugdymo karjerai programą įgyvendinti pagal 2019–2020 mokslo metų ugdymo karjerai veiklos planą (gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.14), atsižvelgiant į patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymą Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ ;

25.3. sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat dalyvauti bent vienoje nuosekloje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje programoje: 1-2 klasių mokiniai mokosi programos „Žipio draugai“, 3 - 4 klasių mokiniai – „Obuolio draugai“, 5-8 klasės – „Paauglystės kryžkelės“, I–IV klasių mokiniai – „Raktas į sėkmę“. Programos apima smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą (Gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.12). Emocinio intelekto bei socialinių emocinių kompetencijų lavinimui programa „Dramblys“ skirta ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo klasėms.

25.4. smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Gimnazija šią veiklą vykdo vadovaudamasi „Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos Gelvonų gimnazijoje vykdymo tvarkos aprašu“, patvirtintu Gelvonų gimnazijos direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-62.

25.5. įgyvendinant informacinių technologijų švietimą mokykloje nutarta iš valandų mokinio poreikiams tenkinti 8 gimnazijos klasei skirti modulį „Informacinės technologijos“.

25.6. informacinio raštingumo pradėti mokyti vaikus nuo pradinių klasių. Būreliui „Ieškok, atrask, tobulėk“ valandas skirti iš neformaliojo švietimo.

25.7. antikorupcinio ugdymo nuostatas įgyvendinti pagal 2022 metų Gelvonų gimnazijos korupcijos prevencijos programos priemonių planą, patvirtintą gimnazijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 31 d. įsakymu V-109 (Gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.13)

25.8. sudaryti galimybes visiems mokiniams, ypač turintiems nepalankias socialines, ekonomines, kultūrines sąlygas namie, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pasirinkti jų poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas (Gimnazijos ugdymo plano priedas Nr.1);

25.9. neformaliojo vaikų švietimo grupėje nustatyti mokinių skaičių ne mažesnę kaip 8 mokiniai;

25.10. sudaryti galimybes mokiniui kiekvieną dieną prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų užsiimti aktyvia fizine veikla, kuri praplečia fizinio ugdymo turinį. Mokykloje yra 15 minučių pertrauka, skirta fiziniam aktyvumui;

25.11. mokinius įtraukti į kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo projektines veiklas. Gimnazijos mokiniams sudarytos sąlygos dalyvauti sveikatingumo projektuose „Alkoholio, tabako ir kitų psicho aktyvių medžiagų vartojimo prevencija“ bei jaunimo veiklos skatinimo projekte „Verslumo virusas“;

26. Pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) – gimnazijos ugdymo turinio dalis. Ji įgyvendinama atsižvelgiant į Pagrindinio ir Vidurinio ugdymo bendrosiose programose numatytą dalykų turinį, mokinių amžių. Pažintinė kultūrinė veikla siejama su netradicinio ugdymo dienomis, praktinėmis veiklomis:

26.1. susitikimais, išvykomis (suteikiant galimybių mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose). Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turi galimybių gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdytis vertybines nuostatas;

26.2. akcijomis, projektais, kitomis veiklomis, skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti gimnazijos ir vietos bendruomenės, jaunimo centrų, valdžios ir savivaldos institucijų veiklose,

26.3. projektais, kūrybiniais, atsiskaitomaisiais darbais, padedančiais mokiniams ugdytis medijų ir informacinę raštingumą;

26.4. pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. Šioms veikloms per mokslo metus skiriama nuo 35 iki 80 pamokų arba iki 15 dienų. Veiklų paskirstymas nurodomas ugdymo plano 2,3 prieduose.

26.5. veikla organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: muziejuose, teatruose, atviros prieigos centruose (gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos ir menų), virtualiosiose mokymosi aplinkose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje, gimnazijos edukacinėse erdvėse, tėvų darbovietėse, įmonėse, įstaigose, pas ūkininkus ir kitur.

26.6. dalis veiklos organizuojama per mokslo metus, dalis – birželio mėnesio paskutinę ugdymo(si) savaitę.

26.7. veiklai gali būti skiriama nuo vienos pamokos iki visos dienos, ji tikslinama mėnesio veiklos plane, koreguojamas tvarkaraštis.

26.8. mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoką, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę). 3 astronominių valandų trukmės ugdymo procesas muziejuje įskaitomas kaip atitinkamo dalyko 4 pamokos, kurių trukmė po 45 min.

27. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, yra privaloma. Jai skiriama 10 valandų (pamokų) per mokslo metus:

27.1. socialinė-pilietinė veikla siejama su pilietiškumo ugdymu, gimnazijos bendruomenės tradicijomis, savanorystės veikla, vykdomais projektais, socialinio emocinio ugdymo programomis, socializacijos ir prevencinėmis programomis, projektinėse veiklose

27.2. socialinę-pilietinę veiklą fiksuoja klasių vadovai elektroniniame dienyne;

27.3. socialinę-pilietinę veiklą gali organizuoti dalykų mokytojai, klasių vadovai, socialinė pedagogė, kiti gimnazijos darbuotojai;

27.4 mokiniai socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti ir savarankiškai ar bendradarbiaudami su gimnazijos socialiniais partneriais, asociacijomis, savivaldos institucijomis ir kt.;

27.5. informaciją apie atliktas veiklas kaupia knygelėje „Aš galiu“.

28. Etninė kultūrinė veikla vykdoma vadovaujantis Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrąja programa, kurios patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Etninės kultūros programa). Etninės kultūros integravimas į mokomuosius dalykus nurodomas gimnazijos ugdymo plano priede Nr.16.

KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

29. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę turi būti paskirstytas proporcingai. Vadovaujantis Higienos norma mokykloje ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis. Penktadienį organizuojama mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis.

30. Gimnazija vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, neturi daugiau kaip 7 pamokų per dieną.

31. Gimnazija užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokinius būtina informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę „Mano dienyne“. Kontroliniai darbai negali būti rašomi iš karto po ligos, atostogų, po šventinių dienų.

32. Gimnazija užtikrina, kad užduotys, kurios skiriamos atlikti namuose, atitiktų šiuos reikalavimus:

32.1. skiriamos pagal mokinio galias;

32.2. būtų tikslingos ir naudingos tolesniam mokinio mokymui ir mokymuisi, padėtų siekti numatytų mokymosi tikslų;

32.3. nebūtų skiriamos atostogoms;

32.4. nebūtų skiriamos dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų uždaviniams įgyvendinti.

33. Mokiniais, kurie mokosi pagal pradinio, pagrindinio ugdymo programą ir dėl nepalankių socialinių, ekonominių, kultūrinių sąlygų negali tinkamai atlikti skiriamų užduočių namuose, sudaromos sąlygos jas savarankiškai atlikti skaitykloje arba kartu su mokytoju per konsultacijas ir mokinio poreikiams tenkinti skirtas pamokas.

34. Penktų klasių mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomas 26 pamokų skaičius per savaitę.

34.1. 6–8 ir Ig-IVg klasių mokiniams bendras pamokų skaičius per savaitę skiriamas ne didesnis nei numatytas Bendrųjų ugdymo planų 109 punkte.

35. Mokymosi pagalbai skiriamos ilgalaikės konsultacijos:

35.1. ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) konsultacijos organizuojamos per visą mokyklos nustatytą mokymosi trukmės periodą (pusmetį) ir įskaitomos į mokymosi krūvį. Jos vyksta pagal nustatytą konsultacijų grafiką, patvirtintą mokyklos direktoriaus. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniame dienyne ir mokyklos interneto svetainėje informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie jo daromą pažangą.

36. Mokinys, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiamas nuo dalies ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

36.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais nugalėtojas;

36.2. kurių mokosi formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitose) pagal formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (ar yra jas baigęs);

36.3. kurių mokosi pagal kitas neformaliojo vaikų švietimo programas.

37. Sprendimas priimamas dalyko, nuo kurio pamokų mokinys atleidžiamas, mokytojui susipažinus su formalųjį švietimą papildančio ugdymo programų ar kitų neformaliojo švietimo programų turiniu, kuris turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Programas ar jų nuorodas mokyklai pateikia mokinys ar mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) kartu su prašymu dėl atleidimo nuo to dalyko pamokų iki rugpjūčio 28 dienos.

38. Mokykla priima sprendimus dėl menų ar fizinio ugdymo dalykų, o išimtiniais atvejais – ir kitų dalykų vertinimų, gautų mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę.

39. Mokinys, atleistas nuo kurių nors menų, fizinio ugdymo ar kitų sričių dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla arba mokytis individualiai. Mokykla užtikrina nuo pamokų atleistų mokinių saugumą ir užimtumą. Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai gali į mokyklą atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai mokykla informuoja tėvus. Šiuo atveju už mokinių saugumą atsako tėvai.

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI, BESIMOKANČIAM PAGAL PRADINIO, PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMĄ

40. Mokymosi pagalba gimnazijoje yra teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga.

41. Gimnazija užtikrina sistemingą mokymosi pagalbą, kuri apima žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan.). Vykdomos ilgalaikės ir trumpalaikės konsultacijos, suteikiama galimybė ruošti namų darbus skaitykloje.

42. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas ir pažanga nuolat stebimi, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami gimnazijos švietimo pagalbos specialistai, vaiko gerovės komisija, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, rekomenduojama dalyvauti įvairiuose konkursuose, olimpiadose, neformaliojo vaikų švietimo veiklose, užsiimti mentoryste.

43. Gimnazija mokymosi pagalbą teikia kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga. Ypač svarbi pagalba šiais atvejais: kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėjais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

43.1. mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos reikalingumo mokiniui ir mokytojo rekomendacijų.

43.2. gimnazija derina ir veiksmingai taiko mokymosi pagalbos būdus:

43.2.1. grįžtamąjį ryšį per pamoką; pagal jį nedelsiant koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.;

43.2.2 trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato mokykla pagal mokymosi pagalbos poreikį;

43.2.3. pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

43.2.4. trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas).

44. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Išskirtiniais atvejais mokymosi pagalba gali būti skiriama ir individualiai

45. Mokymosi pagalbai teikti skiriamos konsultacijos ar didesnis pamokų skaičius dalykui mokytis, panaudojamos ugdymo plano pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti.

45.1. pamokos mokinio ugdymosi pagalbai teikti skiriamos taip:

Klasė	Pamokos, modulio pavadinimas	Pagalbos tikslas	Mokytojas
1	Pagilintam lietuvių kalbos mokymui	Pagilintam mokymui	Grudzinskaitė Violeta
3	Mokomės matematikos gudrybių	Pagilintam mokymui	Vansevičienė Valerija
2	Kalbu, skaitau, rašau	Pagilintam mokymui	Miknevičienė Regina
4	Lietuvių kalbos lobynai	Pagilintam mokymui	Miknevičienė Regina
4	Mokomės matematikos gudrybių	Pagilintam mokymui	Žitlinskienė Laimutė
5	Šaltinotyra	Sėkmingai besimokantiems	Taučiuvienė Daiva
6	Raidžių pasaulyje	Pagilintam mokymui	Miknevičienė Regina
8	Informacinės technologijos	Žinių spragų likvidavimui	Miknevičius Sigitas

II g	Pagilintam matematikos mokymui	Žinių spragų likvidavimui	Levandauskienė Milda
IIIg	Kalbos vartojimo raiška	Turintiems didelių sunkumų	Kancerevičienė Jurgita
III g	Anglų kalbos kompetencijų gilinimas	Pagilintam mokymui	Balukevičienė Jūratė
IVg	Anglų kalbos kompetencijų gilinimas	Pagilintam mokymui	Balukevičienė Jūratė
IVg	Istorijos šaltinių nagrinėjimas	Turintiems mokymosi spragų	Taučiuvienė Daiva

45.2. 6 valandos skirta konsultacijoms.

46. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiškai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

47. Už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą ir mokymosi pagalbos teikimo organizavimą gimnazijoje atsakingas direktorius.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PAGRINDINIO, VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ AR PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

48. Gimnazija, atvykus asmeniui, baigusiam užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pradinio, pagrindinio ugdymo programą (toliau – tarptautinė bendrojo ugdymo programa):

48.1. priima jį mokytis vadovaudamasi Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašas). Gimnazija išsiaiškina atvykusiojo asmens lūkesčius ir norus mokytis kartu su bendraamžiais (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą), švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį laiko intensyviai mokytis lietuvių kalbos (suaugusiųjų – pagal suaugusiųjų bendrojo ugdymo programą) ir teikia pagalbą vadovaudamasi bendrųjų ugdymo programų 44 ir 45 punkto rekomendacijomis.

Gimnazija, atvykus asmeniui, baigusiam užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, sudaro galimybę mokymosi tęstinumui:

48.2. Informuoja valstybinės mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;

48.3.. Gimnazijos priėmimo komisija, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Gimnazija, tuo atveju, kai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento, įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose;

48.4. kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) numato atvykusio mokytojas asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, aptaria švietimo pagalbos poreikį ar poreikį tam tikrą dalį intensyviai mokytis lietuvių kalbos;

48.5. paskiria asmenį (klasės vadovą, socialinį pedagogą), galintį padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokytis ir ugdytis, prireikus pasitelkia mokinius savanorius;

48.6. numato preliminarią mokinio adaptacinio laikotarpio trukmę, mokyklos teikiamos pagalbos formas ir būdus, mokyklos, mokinio ir mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) įsipareigojimus. Adaptaciniu laikotarpiu stebima mokinio individuali pažanga, o pasiekimai nevertinami pažymiais. Užsitęsus mokinio adaptacijai ar iškilus sunkumų, susijusių su adaptacija, į adaptacijos procesų valdymą įtraukiama gimnazijos vaiko gerovės komisija;

49. Jeigu mokinys nemoka ar menkai moka lietuvių kalbą, gimnazija organizuoja:

49.1. lietuvių kalbos mokymąsi intensyviu būdu (išlyginamosiose klasėse, grupėse ar kitomis formomis), kartu užtikrindama, kad kitus dalykus (pavyzdžiui, menus, gamtos mokslus ir kt.) jis mokytųsi kartu su bendraamžiais;

49.2. intensyvų vien lietuvių kalbos mokymąsi iki vienerių metų (išimtiniais atvejais ir ilgiau) ar trumpiau ir pagalbos pagal mokinio poreikius teikimą kelerius (2–4) metus;

50. Skatina didinti atvykusių mokinių saviraiškos galimybes (įtraukiant į gimnazijos mokinių parlamentą, įvairias mokinių organizacijų grupes, gimnazijos renginius, išvykas, ekskursijas ir kt.).

SEPTINTASIS SKIRSNIS LAIKINŲJŲ MOKYMO SI GRUPIŲ SUDARYMAS

51. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje ne didesnis nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje. Nesant galimybių sudaryti laikinosios grupės, mokiniai mokomi švietimo ir mokslo ministro nustatytais mokymosi formomis ir mokymo organizavimo būdais. Maksimalus mokinių skaičius grupėje – 30, minimalus – 5.

52. Gimnazijos ugdymo turiniui įgyvendinti klasės dalijamos į grupes arba sudaromos laikinosios grupės dalykams mokytis:

52.1. informacinėms technologijoms ir technologijoms. Mokinių dalijimas į grupes priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. kovo 13 d. įsakymu Nr. V-284 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 dalijamos klasės: informacinėms technologijoms ir technologijoms 7, Ig, Iig klasėse;

52.2 sudaryta IIIg–IVg klasių grupė pagal pasirinktą taikomojo meno ir amatų technologijų programą bei nesudėtingų transporto priemonių sandara ir smulkus remontas programą;

52.3. vidurinio ugdymo programoje sudaromos atskiros grupės mokiniams pagal pasirinktų dalykų programas bei jų kursus, atskirus dalykus. Mobilie grupė sudaroma, jei dalyką, dalyko kursą pasirinko ne mažiau kaip 5 mokiniai, priešingu atveju vykdomas savarankiškas mokymas;

52.4. sudaromos atskiros mobilios grupės mokiniams, pasirinkusiems dalyko modulį. Minimalus mokinių skaičius mobilioje dalyko modulio grupėje yra 5 mokiniai.

AŠTUNTAS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE

53. Gimnazijoje jungiamos 1 -2 klasės:

53.1 1 – 2 jungtinėse klasėse skiriamos 25 pamokos.

DEVINTASIS SKIRSNIS MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

54. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu ir bendrųjų ugdymo planų 56, 57, 58, 59, 60 punktais.

II SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

55. Bendroji programa įgyvendinama, vadovaujantis joje nustatytais ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo didaktinėmis nuostatomis ir principais, mokinių pasiekimų vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis:

55.1. Pradinio ugdymo programą įgyvendina pradinio ugdymo mokytojas ir vienas ar keli dalykų mokytojai (pvz., užsienio kalbos, tikybos, muzikos, šokio), išmanantys pradinio ugdymo didaktiką, gebantys pažinti / atpažinti vaikų ugdymosi poreikius, individualumą ir sukurti sėkmingą mokinių ugdymąsi laiduojantį mokymosi procesą. Švietimo pagalbą pradinio ugdymo programoje teikia specialistai (logopedas, specialusis pedagogas, psichologas), mokytojo padėjėjas. Pradinio ugdymo mokytojas integruoja visų ugdytojų veiklą į visuminį procesą;

55.2. užsienio kalbos (anglų) pradedama mokytis nuo 2 klasės;

55.3. mokykla renkasi trečią meninio ugdymo sritį iš Šokio ir Teatro programų. Skiriama 1 pamoka;

55.4. mokiniai (tėvų prašymu) 1–4 klasėse mokomi etikos arba tikybos.

55. Pradinių klasių mokytojas su mokiniais, jų tėvais (globėjais), mokyklos švietimo pagalbos specialistais tariasi dėl mokinio individualių ir visos klasės ugdymosi tikslų ir rezultatų, ugdymosi proceso personalizavimo, aplinkos pritaikymo ir ugdymosi priemonių pasirinkimo.

56. Pradinių klasių mokytojas ne tik vadovauja vaiko mokymuisi, bet ir užtikrina jo saugumą ugdymo proceso metu.

57. Formuojant pradinių klasių ugdymo turinį, planuojant mokinių pasiekimus, numatant ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant NMPP testų gimnazijoje rezultatus ir rekomendacijas dėl mokinių pasiekimų gerinimo.

58. 1-oje klasėje pamokos trukmė – 35 minutės, 2–4 klasėse – 45 minutės. 1 klasės mokiniai, esant trumpesnei pamokai, laisvu laiku užimami žaidybine veikla (didaktiniai, kūrybiniai žaidimai).

59. 4 klasės mokinių pasiekimai ir pažanga įvertinami aprašu pagal išsilavinimo standartus. Aprašas atiduodamas 5 klasės auklėtojui, kuris su juo supažindina dalykų mokytojus.

60. 1–4 klasių mokinių pasiekimai vertinami ideografiniu būdu.

61. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius nurodomi pradinio ugdymo lentelėse 5 priede.

PIRMASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

62. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina:

62.1. adaptacinį laikotarpį rugsėjo mėnesį, kai nerašomi pažymiai penktos klasės ir naujai atvykusiems mokiniams;

62.2. mokiniams, grįžusiems iš užsienio, lietuvių kalbos mokytis skiriama valanda iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti;

62.3. pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalbos (anglų, rusų)), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, fizika, chemija), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, socialinė – pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas (žmogaus sauga).

63. Gimnazija, formuodama pagrindinio ugdymo programos turinį, siūlo mokiniams rinktis pagilinto dalykų mokymosi programas, joms įgyvendinti naudoja pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti mokantis:

63.1. lietuvių kalbos ir literatūros bei matematikos kaip dalyko modulių (mokantis pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį) ugdymo plano 45.1 papunktyje;

63.2. dalį ugdymo proceso organizuoja ne pamokų forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ne tik gimnazijoje, o motyvaciją mokytis skatinančiose saugiose aplinkose. Gimnazija ne pamokų forma organizuojamo ugdymo proceso trukmę perskaičiuoja į mokymosi pamokomis laiką;

64. Gimnazijoje organizuojamos projektinės veiklos pagal konkrečią mokyklos projektinių veiklų įgyvendinimo sistemą.

TREČIASIS SKIRSNIS DALYKŲ SRIČIŲ UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

65. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (etiką ar tikyba) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinyi savarankiškai renkasi pats. Etikos mokosi 1 - 4 klasės mokiniai , IIg klasės mokiniai, tikybos – 1– I g ir IIIg, IVg klasės mokiniai.

66. Lietuvių kalba ir literatūra. Gimnazija, įgyvendindama ugdymo turinį:

66.1. siūlo mokiniams rinktis lietuvių kalbos ir literatūros modulius įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai (Gimnazijos ugdymo plano 45.1. papunktis);

66.2. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaro sąlygas pašalinti mokymosi spragas – skiria konsultacijų (ugdymo plano 45.1. papunktis);

66. Užsienio kalbos:

66.1. užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

66.2. antrosios užsienio kalbos pradeda mokytis nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) 6 klasių mokiniams parinko antrąją užsienio kalbą – rusų. Kalbai mokytis skiriamos 2 pamokos per savaitę;

66.3. baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS);

66.4. pagrindinio ugdymo programoje užtikrinamas pradėtų mokytis užsienio kalbų mokymosi tęstinumas. Keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje, arba jei mokinys atvyko iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir gimnazijoje jam nėra galimybės toliau mokytis tos pačios kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu, mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

66.4.1. vienerius mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

66.5. užsienio kalbos pagilinimui moduliai skiriami pagal poreikį iš ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti skirtų pamokų (Gimnazijos ugdymo plano 45 punktą).

67. Gamtos mokslai.

67.1. siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, gimnazija užtikrina, kad:

67.2.1. per visų gamtos mokslų dalykų (chemijos, biologijos, fizikos) pamokas būtų mokomasi tiriant;

67.2.2. gamtos mokslų dalykų turinys apimtų mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

67.2.3. ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniniame gyvenime;

67.2.4. eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti per mokslo metus būtų skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų;

67.2.5. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi ne tik kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, šiuolaikiškais edukacinėmis erdvėmis, mokymosi ištekliais už mokyklos ribų (verslo įmonių laboratorijomis, nacionaliniais parkais ir kt.), bet ir turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randomomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis;

67.2.6. gimnazija skatina mokinius dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, organizuoja veiklą po pamokų.

68. Technologijos.

68.1. Mokiniai, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5–8 klasėse), kiekvienoje klasėje mokomi, proporcingai paskirstant laiką tarp mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

68.2. mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradeda mokytis technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą. Šio kurso programa intensyvinama (I g klasėje skiriama 1,5 valandų per savaitę), panaudojant informacines komunikacines technologijas, organizuojant pristatymus, susitikimus ir kt.;

68.3. baigę integruoto technologijų kurso programą mokiniai pagal savo interesus ir polinkius renka vieną iš privalomų technologijų programų (mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų);

68.4. mokiniai gali keisti pasirinktas technologijų programas po pusmečio.

69. Socialiniai mokslai.

69.1. gimnazija, formuodama ugdymo turinį, skatina mokytojus I g–II g klasėse mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti per mokslo metus skirti iki 20–30 procentų dalyko pamokų laiko (pamokos nurodomos dalykų ilgalaikiuose planuose);

69.2. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojamos Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais, ir šios nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temos: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitos panašios temos.

70. Fizinis ugdymas.

70.1. fiziniam ugdymui 5–6, 7 – 8 klasėse skiriamos 3 pamokos, I g, II g klasėse – 2 pamokos per savaitę; sudarytos sąlygos visiems mokiniams pasirinkti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas: krepšinio, sporto, turizmo būrelius – per neformaliojo vaikų švietimo veiklą gimnazijoje ar veiklą neformaliojo vaikų švietimo įstaigose. Gimnazijoje mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą vykdo būrelių vadovai elektroniniame dienynė;

70.3. sudaromos galimybės mokiniams dalyvauti su fiziniu aktyvumu susijusiuose vykdomuose projektuose (nurodyta ugdymo plano 25.11 papunktyje);

70.2. fiziniam ugdymui sudarytos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš 5, 6 klasių;

70.3. organizuojant fizinio ugdymo pamokas, atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus;

70.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudarytos fizinio aktyvumo rinkimosi galimybės. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

70.4.1. gali dalyvauti pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas, atsižvelgiant į savijautą;

70.4.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

70.4.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

70.4.4. gimnazija mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą skaitykloje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.).

IV SKYRIUS VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

71. Vidurinio ugdymo programos trukmė – dveji mokslo metai. Vidurinio ugdymo programos turinį sudaro:

71.1. privaloma dalis: privalomi mokytis dalykai, privalomai pasirenkami dalykai ir (ar) moduliai;

71.2. laisvai pasirenkama dalis: pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai. Pasirenkamieji dalykų moduliai neskaičiuojami kaip atskiri dalykai. Gimnazija siūlo mokiniams rinktis pasirenkamuosius dalykus, kurių turinys siejamas su jų mokymosi poreikiais: psichologiją, ekonomiką, antrą užsienio kalbą, informacines technologijas, sporto šakas (tinklinį, krepšinį), lietuvių kalbos ir literatūros, anglų kalbos, matematikos, nacionalinio saugumo ir krašto gynybos modulius.

72. Mokinys, vadovaudamasis Ugdymo programų aprašu, gimnazijos pasiūlymais ir atsižvelgdamas į tolesnius mokymosi planus, priima sprendimą, kokius dalykus ar modulius renkasi mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, apsisprendžia dėl vieno brandos darbo rengimo ir kartu su mokytojais, padedant ir tėvams (globėjams, rūpintojams), pasirengia individualų ugdymo planą (Gimnazijos ugdymo plano 4 priedas).

73. Gimnazija sudarė sąlygas mokiniams pagal susidarytą individualų ugdymo planą pagilinti pasirinktų sričių, dalykų kompetencijas, pasirengti laikyti brandos egzaminus ir pasiruošti testuoti mokymąsi. Gimnazija nustatė pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo tvarką (Gimnazijos ugdymo plano 15.13 papunktis).

74. Mokinio pasirinkti mokytis dalykai tampa privalomi. Jeigu pasirinkto dalyko programos mokinys nebaigia ir nepasiekia joje numatytų pasiekimų, pripažįstama, kad jis jo nesimokė.

75. Vidurinio ugdymo programos individualūs ugdymo planai mokiniui sudaromi vadovaujantis vidurinio ugdymo turinio pasirinkimo, planavimo ir įgyvendinimo tvarka (vidurinio ugdymo programos dalykai ir jiems skirtų valandų skaičius nurodyti Gimnazijos ugdymo plano 7 priede).

76. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių pasirinkimus, jų individualius ugdymo planus, modeliuoja kokybišką vidurinio ugdymo programos įgyvendinimą. Laikinosios grupės sudaromos iš mokinių, kurie pasirenka tą pačią bendrojo ugdymo dalyko kurso programą, tą patį dalyko modulį, pasirenkamąjį dalyką. Gimnazija, formuodama ir įgyvendindama ugdymo turinį pagal Vidurinio ugdymo bendrąsias programas:

76.2. dvi ugdymo proceso dienas skiria veiklai, susijusiai su karjeros ugdymu (išvykai į karjeros dienas, organizuojamas Litexpo parodų rūmuose, ir susitikimams Ukmergės technologijų ir verslo mokykloje).

77. Minimalus privalomų, privalomai ir laisvai pasirenkamų dalykų skaičius mokinio individualiame plane ne mažesnis nei 8, o minimalus pamokų skaičius per savaitę – 28. Didinant pamokų skaičių per savaitę laikomasi Higienos normoje numatyto pamokų skaičiaus per dieną.

78. Gimnazija sudaro sąlygas mokinių socialinei-pilietinei veiklai, savanorystei ir skatina jomis mokinius užsiimti (Gimnazijos ugdymo plano 27 punktas).

79. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“, ir Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“, integruojamos į dalykų programas, klasės vadovų veiklą, neformalųjį mokinių švietimą (Gimnazijos ugdymo plano 8 ir 12 priede).

80. IIIg klasėje pagal turimas mokymo lėšas gimnazijoje pasirinkta lietuvių kalbos ir matematikos mokytis atsižvelgiant į mokinių pasirinktą bendrojo ar išplėstinio kurso programą.

81. Į technologijų, biologijos, chemijos, fizikos dalykų turinį integruojamos žmogaus saugos mokymo programa bendrojo lavinimo mokykloms ir priešgaisrinės saugos mokymo programa bendrojo lavinimo mokykloms.

82. Gimnazijoje organizuojamos projektinės veiklos pagal konkrečią mokyklos projektinių veiklų įgyvendinimo sistemą

83. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 76,4, 76.6 papunkčiais.

V SKYRIUS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIKANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ),
UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

84. Gimnazija, rengdama Gimnazijos ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, pedagoginės psichologinės tarnybos, gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, šio skyriaus ir kitomis gimnazijai aktualiomis bei Gimnazijos ugdymo plano nuostatomis.

85. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, gimnazija atsižvelgia į:

85.1. formaliojo švietimo programą – pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo;

85.2. mokymo formą (mokiniai ugdomi bendrojo ugdymo mokykloje integruotai) ir mokymo proceso organizavimo būdą (planuoja privalomas specialiąsias ir logopedines pratybas). Specialioji pedagoginė pagalba, specialiosios pratybos mokiniams vedamos per pamokas, išskyrus logopedines pratybas, kurios organizuojamos po pamokų, suderintu su mokiniu laiku. Planuoja socialinės pedagoginės ir psichologinės pagalbos teikimą;

85.3. mokymosi aplinką (klasėje, specialistų kabinetuose);

85.4 gimnazijos švietimo pagalbos specialistų komandą: specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas, mokytojo padėjėjas.

85. Gimnazija atsižvelgia į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiauja su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais.

86. Gimnazijos vaiko gerovės komisijos, pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokiniai, turintys vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, gali nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos (dėl intelekto sutrikimo, įvairiapusių raidos ir mokymosi sutrikimų).

ANTRASIS SKIRSNIS
INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

87. Mokiniai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdosi integruotai bendrojo ugdymo klasėse:

87.1. mokyklos vaiko gerovės komisijai priėmus sprendimą dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo(si) ir švietimo pagalbos teikimo specialusis pedagogas kartu su mokytojais dalykininkais sudaro individualų pagalbos planą, kuris yra individualaus ugdymo plano dalis.

87.2. gimnazija paskiria koordinuojanti asmenį padedantį įgyvendinti individualų ugdymo planą. Juo skiriamas specialųjį pedagogas arba klasės auklėtojas;

87.3. Koordinuojantis asmuo kartu su vaiku, jo tėvais (globėjais, rūpintojais) numato tarpinius ugdymosi ir pagalbos tikslus, suplanuoja jų įgyvendinimą, periodiškai aptaria pasiektus rezultatus.

88. Mokiniam pagal atskirą tvarkaraštį pamokas veda specialusis pedagogas:

88.1. specialioji pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229.

89. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), pažangos ir pasiekimų ugdymas organizuojamas pagal parengtą specialiojo ugdymo tvarkos aprašą, patvirtintą Širvintų r. Gelvonų gimnazijos Mokytojų tarybos posėdyje 2017 m. birželio 15 d., Nr. PT-5.

TREČIASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

90. Mokiniai, turintys pritaikytas programas, vertinami pažymiais.

91. Mokiniai, turintys individualizuotas programas, gali nesimokyti užsienio kalbų. Matematika, lietuvių kalba, gamtamoksliai dalykai vertinami pažymiais pagal nustatytos individualizuotos programos reikalavimus.

92. Dorinis ugdymas, kūno kultūra vertinami įskaitomis.

93. Namų darbai neskiriami.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

94. Gimnazija specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi mokykloje nustatyta pagalbos specialiųjų poreikių mokiniams teikimo tvarka, patvirtinta Mokytojų tarybos posėdyje (2017-06-15, prot. Nr. PT-5).

PENKTASIS SKIRSNIS

MOKINIŲ, TURINČIŲ ĮVAIRIAPUSIŲ RAIDOS SUTRIKIMŲ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

95. Atsižvelgiant į individualias mokinio galimybes ir specialiųjų poreikių lygį, įvairiapusių raidos sutrikimų turintys mokiniai ugdomi bendroje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją, esant dideliems specialiesiems poreikiams – specialiojoje klasėje, skiriant mokytojo padėjėją ir dalį ugdymo laiko vykdant ugdymą bendroje klasėje.

96. Mokykla, organizuodama mokinių, turinčių įvairiapusių raidos sutrikimų, ugdymą vadovaujasi BUP V skyriaus šeštojo skirsnio rekomendacijomis.

VI SKYRIUS
SUAUGUSIŲJŲ PAGRINDINIO IR VIDURINIO UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

95. Suaugusiųjų mokymas organizuojamas pagal BUP suaugusiųjų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų įgyvendinimo bendrąsias nuostatas.
96. Į suaugusiųjų klases mokiniai priimami visus metus.
97. Suaugusiųjų klasių mokinių pasirinktoms programoms įgyvendinti pamokų skaičius skiriamas iš dalykams skiriamų nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdo grupinės mokymosi formos valandų.
98. Suaugusiųjų mokymo įgyvendinimo lentelės pateikiamos 9 priede.
99. Suaugusiųjų klasių mokiniams, besimokantiems nuotolinio mokymo proceso organizavimo būdu, grupinės mokymosi formos konsultacijoms valandos skiriamos taip: I-II gimnazijos suaugusiųjų klasėje – 15 procentų, III-IV gimnazijos suaugusiųjų klasėse – 20 procentų nuo bendruosiuose ugdymo planuose nustatytų savaitinių pamokų skaičiaus;
- 99.1. III-IV gimnazijos suaugusiųjų klasėse lietuvių kalbos ir technologijų mokymui skiriama 40 procentų nuo bendruosiuose ugdymo planuose nustatytų savaitinių pamokų skaičiaus.
-

Atsakinga už valstybinės kalbos priežiūrą

Marytė Dižavičienė

SUDERINTA

Širvintų rajono savivaldybės administracijos
švietimo ir kultūros skyriaus specialistė (konsultantė)

Regina Jagminienė
2022-

Eil. Nr.	Mokytojo pavardė, vardas	Neformaliojo švietimo užsiėmimo pavadinimas	Diena	Pamoka	Valandų skaičius
1.	Grudzinskaitė Violeta	„Darbščiosios rankos“	Trečiadienis	6	1
2.	Grudzinskaitė Violeta	Sporto būrelis	Penktadienis	5	1
3.	Cibulskaitė Vita	„Matematika įdomiau“	Antradienis	7	1
4.	Miknevičienė Regina	„Ieškok, kurk, tobulėk“	Antradienis	6	1
5.	Stankevičius Kęstutis	„Meistriukai“	Penktadienis Ketvirtadienis	7-8	2
6.	Garnienė Jūratė	„Grožio studija“	Trečiadienis	7	1
7.	Pabriežienė Laima	Judrieji sportiniai žaidimai	Ketvirtadienis	7	1
8.	Audronė Unikauskaitė	„Gėlininkystė ir gamtos stebėjimai“	Ketvirtadienis	7	1
9.	Miknevičius Sigitas	„Žygiuok, keliauk, pažink“ (turizmas)	Pirmadienis	7	1
10.	Balukevičienė Jūratė	Anglų kalbos būrelis „e-Twining veiklos“	Antradienis	0	1
11.	Jurgita Kancerevičienė	„Aktyvūs. Žingeidūs. Visuomeniški.“	Antradienis	0	1
12.	Taučiuvienė Daiva	„Viešasis kalbėjimas“	Ketvirtadienis	7	1
13.	Žitlinskienė Laimutė	Jaunųjų gamtininkų būrelis	Pirmadienis	6	1
14.	Vancevičienė Valerija	Vaikų folklorinis ansamblis „Trepsiukas“	Pirmadienis	6	1
15.	Savickienė Danguolė	„Jaunieji geografai“	Trečiadienis	7	1
16.	Unčiurytė Danutė	„Jauno žmogaus vertė atvirai“	Penktadienis	7	1
17.	Žygė Žilvinas	Krepšinis NVŠ	Antradienis	7	2

			Trečiadienis		
--	--	--	--------------	--	--

2 priedas

1–4 KLASIŲ KULTŪRINĖ PAŽINTINĖ VEIKLA

1–4 KLASĖS

Eil. Nr.	Renginys	Data	Atsakingas
1.	Rugsėjo 1-osios šventė.	2022-09-01	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
2.	Renginys „Rudens kraitelės spalvos „	2022-10-28	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
3.	Išvyka pas ūkininką L. Vošterį. Edukacinė programa „Lino gyvenimas“.	2022-11-15	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
4.	Vakaronė „Uždek Kalėdų žvaigždę“.	2022-12-23	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
5.	Išvyka „Keliaujame, pažįstame, atrandame“	2023-01-24	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
6.	Pilietinio ugdymo diena „Lietuva- mažytis mūsų kraštas“.	2023-02-10	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
7.	Menų diena „ Kaziuko mugė“.	2023-03-03	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
8.	Edukacinė programa „Kepu kepu duonelę“.	2023-04-20	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė

9.	Šventė „Tu man šviesenė už žvaigždes“, skirta Motinos dienai.	2023-05-05	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė
10.	Vaikų gynimo diena – sporto ir vaikystės šventė.	2023-06-01	V. Grudzinskaitė, V. Vansevičienė, L. Žitlinskienė

3 priedas

KULTŪRINĖ PAŽINTINĖ VEIKLA 5-8, I-IVg KLASĖS
2022-23 MOKSLO METAI

Eil. nr.	Renginys	Data	Organizatoriai
1	Mokslo metų pradžios šventė	2022-09-01	M. Dižavičienė
2	Helovino naktis	2022-10-27	D. Taučiuvienė, J. Kancerevičienė, J. Garnienė, S. Miknevičius
3	„Stebuklingų Kalėdų belaukiant“	2022-12-	Klasių auklėtojai Pradinių klasių mokytojai
4.	Popietė „Lietuva – mažytis mūsų kraštas“	2023-02-	D. Taučiuvienė M. Dižavičienė G. Pauliukonis
4	Netradicinė diena „Pažink valstybę, miestą, kaimą“	2023-03-11	D. Taučiuvienė G. Pauliukonis
5	Netradicinė diena „Žemės dienai paminėti...“	2023-03-21	D. Savickienė, A. Unikauskaitė
6	Ekonominių žinių diena „Kaip valdome finansus“	2023-04	D. Savickienė, M. Levandauskienė, V. Cibulskaitė
7	Europos dienai paminėti „Paduokime vienas kitam ranką“	2023-05-09	D. Savickienė, D. Taučiuvienė ir kalbų mokytojai
8	Netradicinė ugdymo diena „Kūrybinga, sveika, vikru“	2023-06	J. Garnienė, K. Stankevičius, Ž. Žygė, L. Pabriežienė

9	Ugdymo karjerai diena „Profesijų naujienos“	2023-06	S.Miknevičius Klasių auklėtojai
10	Paplūdimio tinklinis, baidarių ralis/slalomas	2023-06-07	Ž.Žygė, S.Miknevičius, savanoriai
11	Turizmo ir sporto šventė „Išeiname į vasarą“	2023-06-	Klasių vadovai
12	Mokslo metų užbaigimo šventė. Vėliavos nuleidimas.	2023-06-	Direktorė, mokytojai, muzikos, dailės mokytojai

4 priedas

..... individualus vidurinio ugdymo planas
(mokinio vardas, pavardė)

Dalykas	Privalomas	Pasirinkta	Pastabos
---------	------------	------------	----------

Taikomasis menas, amatai, dizainas																	
Automobilio techninis aptarnavimas ir prižiūra																	
KŪNO KULTŪRA	3	2															
Bendroji kūno kultūra																	
Lengvoji atletika																	
Krepšinis																	
PASIRENKAMIEJI DALYKAI																	
Psichologija		1															
Ekonomika		1															
Brandos darbas		0,5															
Minimalus pamokų sk.	28																
Maksimalus pamok.sk.																	
Iš viso																	

Data .....

Mokinio parašas .....

Mokinį konsultavo .....

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS LENTELĖ

Dalykai	1 - 2 klasė		3 klasė	4 klasė	Iš viso skiriama pamokų Pradinio ugdymo programai įgyvendinti
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Lietuvių kalba	280 (8)	245 (7)	245 (7)	245 (7)	1015 (29)
Užsienio kalba (anglų k.)	0	70 (2)	70 (2)	70 (2)	210 (6)
Matematika	140 (4)	175 (5)	140 (4)	175 (5)	630 (18)
Pasaulio pažinimas	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Dailė ir technologijos	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Muzika	70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	280 (8)
Fizinis ugdymas	105 (3)	105 (3)	105 (3)	105 (3)	420 (12)
Šokis /Teatras	35 (1)	35 (1)	35 (1)	35 (1)	140 (4)
Iš viso privalomų pamokų skaičius metams	805 (23)	875 (25)	840 (24)	875 (25)	3396 (97)
Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	2(70)		1(35)	2(70)	5(175)
Neformalusis švietimas	2(70)		2(70)	1(35)	5(175)

6 priedas

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS LENTELĖS

Dalykai	5 klasė	6 klasė	7 klasė	8 klasė	Igkl.	II gkl.	Iš viso skiriama pamokų Pradinio ugdymo programai įgyvendinti
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	222 (6)
Lietuvių kalba	185 (5)	185 (5)	185 (5)	185 (5)	166 (4)	167 (5)	522 (29)
Užsienio kalba (anglų k.)	111 (3)	111 (3)	111 (3)	111 (3)	111 (3)	111 (3)	666 (18)
Užsienio kalba (rusų k.)	-	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	370 (10)
Matematika	148 (4)	148 (4)	148 (4)	148 (4)	148 (4)	148 (4)	888 (24)
Informacinės technologijos	37 (1)	37 (1)	37 (1)	-	37 (1)	37 (1)	185 (5)
Biologija	-	-	74 (2)	37 (1)	74 (2)	37 (1)	222 (6)
Gamta ir žmogus	74 (2)	74 (2)					148 (4)
Chemija	-	-	-	74 (2)	74 (2)	74 (2)	222 (6)
Fizika	-	-	37 (1)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	259 (7)
Istorija	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	444 (12)
Pilietiškumo pagrindai	-	-	-	-	37 (1)	37 (1)	74 (2)

7	Geografija	-	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	37 (1)	333 (9)
	Ekonomika ir verslumas	-	-	-	-	37 (1)	-	37 (1)
	Muzika	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	222 (6)
7	Fizinis ugdymas	111 (3)	111 (3)	111 (3)	111 (3)	74 (2)	74 (2)	592 (16)
	Dailė	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	37 (1)	222 (6)
	Technologijos	74 (2)	74 (2)	74 (2)	37 (1)	55,5 (1,5)	37 (1)	351,5 (9,5)
	Žmogaus sauga	37 (1)	-	-	37 (1)	-	18,5 (0,5)	92,5 (2,5)
	Iš viso privalomų pamokų skaičius metams	962 (26)	1073 (29)	1110 (30)	1147 (31)	1226, 6 (32,5)	1104,4 (30,5)	6623 (179)
	Pamokos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti	1(37)	1(37)	-	1(37)	-	1(37)	4(148)
	Neformalusis švietimas	2(74)	1(37)	1(37)	1(37)	2(74)	2(74)	9(370)

IV GIMNAZIJOS KLASĖ

Dalykas	A kursas	B kursas
Dorinis ugdymas (tikyba)		1(70)
Lietuvių kalba	5(350)	4(280)
Užsienio (anglų) kalba B2		3(210)
Užsienio (rusų) kalba B1		3(210)
Istorija	3(210)	
Geografija		2(140)
Matematika	4(315)	3(210)
Informacinės technologijos		1(70)
Biologija	3(210)	
Fizika	4(245)	
Chemija		2(140)
Muzika		2(140)
Dailė		2(140)
Kūno kultūra	3(210)	
Technologijos: taikomasis menas, amatai ir dizainas, automobilio techninis aptarnavimas ir priežiūra	3(210) 3(210)	
		48(3570)
Modulis „Anglų kalbos kompetencijų gilinimas“		1(34)
Konsultacijoms (technologijoms)		1(34)
Istorijos modulis “ Istorijos šaltinių nagrinėjimas“		1(34)
Iš viso pamokoms:		3(102)
Neformalusis švietimas		2(68)
Iš viso:		53

III GIMNAZIJOS KLASĖ

Dalykas	A kursas	B kursas
Dorinis ugdymas (tikyba)		70 (1)
Lietuvių kalba	350(5)	280(4)
Užsienio (anglų) kalba B2		210(3)
Užsienio (rusų) kalba B1		210(3)
Istorija	210(3)	
Geografija		140(2)
Matematika	315(4)	(210)3
Informacinės technologijos		70(1)
Biologija	210(3)	
Fizika		140(2)
Chemija		140(2)
Muzika		140(2)
Kūno kultūra	210(3)	
Technologijos: taikomasis menas, amatai ir dizainas automobilio techninis aptarnavimas ir priežiūra	210(3) 210(3)	
		47(3360)
Lietuvių kalbos modulis „Kalbos labirintai“		1(36)
Anglų kalbos modulis „Anglų kalbos kompetencijų gilinimas“		1(36)
Konsultacijoms (technologijoms)		1(36)
Viso:		3(108)
Iš viso pamokoms:		50
Neformalusis švietimas		2(72)
Iš viso:		52

Dalykai	III g	IV g
Dorinis ugdymas (etika)	1B	1B
Lietuvių kalba	3B	3B
Užsienio (rusų) kalba	2B1	2B1
Užsienio (anglų) kalba	2B1	2B1
Istorija	1B	1B
Geografija	1B	1B
Matematika	3B	2B
Informacinės technologijos	1B	1B
Biologija	2A	1B
Chemija	-	-
Fizika	-	1B
Dailė	0,5B	1B
Kūno kultūra	0,5B	1B
Technologijos: maisto paruošimo, automobilio techninis aptarnavimas ir priežiūra	1A 1A	1A 1A
Iš viso pamokų:	19	20

Klasė	Valandų skaičius klasei	Pamokos mokinių poreikiams tenkinti	Pamokos konsultacijoms	Pamokos skilimo būdu technologijoms	Pamokos skilimo būdu doriniam ugdymui	Neformalusis švietimas	Iš viso
1-2	25	2			1	2	30
3	24	1				2	27
4	25	2			1	1	29
5	26	1	1			2	30
6	29	1				1	31
7	30					1	31
8	31	1	1			1	34
I g	32,5		1	1,5		2	37
II g	30,5	1	1			2	34,5
III g	47	2	1			2	52
IV g	44	2	1			2	49
Iš viso	344	13	6	1,5	2	18	384,5

TARIFIKAVIMAS

Klasė	Valandų ugdymo plane	Tarifikuotų valandų skaičius
III s gimnazijos	19	4,20
IVs gimnazijos	20	4,6

Iš viso		8,8
----------------	--	------------

Iš viso mokykloje tarifikuotų valandų –393,3

Požiūris, kad mokinių kalba privalu rūpintis visų dėstomųjų dalykų mokytojams ir kitiems pedagogams – šių dienų mokyklos veiklos norma, įteisinta Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Švietimo įstatymais. Kaip ir visos kompetencijos komunikavimo gimtąja kalba kompetencija sėkmingiausiai ugdoma tada, kai tampa visos bendruomenės rūpesčiu.

Bendrieji reikalavimai

1. Per visų dalykų pamokas mokiniai turėtų mokytis tinkamai vartoti dalyko sąvokas, taisyklingai jas tarti ir užrašyti.
2. Mokiniam turėtų būti keliamas reikalavimas taisyklingai vartoti sakytinę ir rašytinę kalbą visų dalykų pamokose, nes jie turi plėtoti gimtosios kalbos pamokose pradėtus gebėjimus: kalbėti ir rašyti atsižvelgdami į tikslą ir adresatą, pasirinkti dalykiniam turiniui tinkamą raišką, taikyti teksto kūrimo ir suvokimo strategijas.

II. MOKYKLOS VADOVŲ FUNKCIJOS

3. Mokyklos vadovai turi sudaryti reikiamas sąlygas, kad vadovaujamoje mokykloje būtų nuosekliai vykdomas Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymas.
4. Vadovai yra atsakingi už mokyklos viešųjų užrašų, tvarkomų dokumentų ir kitų skelbiamų tekstų kalbos taisyklingumą.
5. Jie sistemingai analizuoja, kaip pedagogai ugdo mokinių kalbą, kaip moko juos taisyklingai skaityti, kalbėti, rašyti, kaip tvarko mokyklos, klasės ir dėstomojo dalyko dokumentaciją ir kt.
6. Vertindami mokytojų ir kitų pedagogų darbą, mokyklos vadovai atkreipia dėmesį į gebėjimą puoselėti mokinių kalbos kultūrą, ugdyti meilę ir pagarbą gimtajam žodžiui.

III. MOKYTOJŲ FUNKCIJOS

7. Mokomąsias užduotis mokytojai turi panaudoti kalbai ir mąstymui ugdyti, atkreipdami mokinių dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą, planingumą:
  - 7.1. pamokose privalo ugdyti sakytinę mokinių kalbą (atsakymai į klausimus turi būti išsamūs, sakiniai taisyklingi; svarbu kalbėjimo intonacija, tonas; taisyklingai tariami garsai);
  - 7.2. taisyti mokinių kalbos klaidas;
  - 7.3. informacinėse technologijose naudoti lietuviška aplinka.
8. Skatinti mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas:
  - 8.1. lietuvių kalbos ir literatūros ir kitų dalykų pamokose privalo laikytis pagrindinių kalbinio raštingumo reikalavimų.
  - 8.2. taisant mokinių rašto darbus, ištaisyti ne tik atitinkamo dalyko, bet ir gramatikos, žodyno bei stiliaus klaidas.
9. Mokytojai privalo ugdyti kalbinę atsakomybę, kalbinę raišką, pateikdami tai kaip vieną iš prisistatymo viešojoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindą.

10. Kalbant, diskutuojant, rašant, pristatant savo darbus visose pamokose, mokiniam siūloma argumentuoti remiantis kitų dalykų mokymosi patirtimi, mokytis tikslingai pasirinkti informaciją iš įvairių šaltinių, paaiškinti įvairių dalykų sąvokas, taisyklingai jas tarti ir rašyti, tinkamai pateikti citatas, nurodyti šaltinius.

IV. SAŠIUVINIŲ TVARKYMAS

11. Mokykloje vadovautis vienodais kalbos ugdymo reikalavimais:

11.1. Šasiuviniai užrašomi taip:

*Gelvonų gimnazijos
Iš klasės mokinio Petro Petraičio
lietuvių kalbos darbai*

*Gelvonų gimnazijos
Iš klasės mokinio Petro Petraičio
matematikos darbai*

11.2. Darbas šasiuvinyje pradedamas:

11.2.1. Temos pavadinimu:

Justinas Marcinkevičius, jo gyvenimas ir kūryba

Šalutinių sakinių skyryba

Logaritminės nelygybės ir t.t.

11.2.2. Taškas po pavadinimo nededamas.

11.2.3. Konkretaus darbo nurodymai:

4 pratimas

23 uždavinys

227a

3 –2

11.3. Kiekviena antraštė atskiriama tuščia linija, o toliau užduotis rašoma į kiekvieną eilutę.

11.4. Skaičiai rašomi romėniškais (XX a., III tomas, Grigalius XIII ...) arba arabiškais (1998 m., 1740 –1796, 5 pav., ...) skaitmenimis.

11.5. Viename šasiuvinyje negali būti kelių dalykų rašto darbų.

11.6. Dalyko mokytojui pageidaujant, paskutiniai šasiuvinio puslapiai gali būti skiriami įvairioms pastaboms ar juodraštiniams skaičiavimams.

11.7. Trumpą apklausą, atsakymus į klausimus mokiniai gali rašyti į lapelį, kuris turi būti su paraštėmis, reikiamo dydžio.

11.8. Pareiškimą, prašymą, pasiaiškinimą ir kitus dalykinius raštus mokiniai rašo vadovaudamiesi VLKK reikalavimais.

